

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITĂȚEA

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/3 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Despre chestia română.

(Az oláh kérdésről.)

Cu aceasta temă se ocupă un anumit politician, cu numele Görög Ferencz, după cum se aude, atare ce dascălul din țara Hațegului, în foaia »Szászváros« dela 12 Martie a. c. Nr. 11 din care reproducem esența:

»Mai mare pedecă o pune dezvoltării Ungariei chestia naționalităților, și mai cu seamă chestia română. Întărirea statului maghir național nu se poate nici închipui, ba nici siguranța Casei domnitoare, pentru-că chestia română este iridentă și antidinastică, care intenționează ciuntirea Ungariei și Austriei și se năzuiește a rupe de sub dreptul dinastiei Bucovina și aproape jumătate din Ungaria.

»Aceasta este o chestie însemnată și totuși vedem, că afară de Hunfalvy, numai Iancso Benedek și Réthy Lászlo se ocupă cu ea, deși este foarte ardentă etc. etc.

»Chestia română există de prin secolul al XV-a, de pe când imigrau din Bălcan păstorii în Ungaria. Intre acestia Români erau mai mulți.

»La acest element îi lipsea și conștiința de sine și de neam, pentru-că a trăit în așa fel de împrejurări și numai reformația li-a pus cartea primă în mână, ear mai târziu i-a folosit guvernul vienez în contra scopurilor ungurești. Redeschetarea aceasta a conștiinții lor a dezvoltat-o primul apostol al »Dacoromanismului«, Șincai Georg, care ocupându-se în Roma cu gloria și mărirea Romanilor, a scris »Chronicon Dacoromanorum«, care este cartea sfântă a istoriei Românilor etc. etc.»

Mai scrie savantul politician de calibrul cel mai nou multe, între altele, »Titu Maiorescu ar fi zis: »păcatul cel mai mare al direcțiunii culturale de azi este minciuna; minciună în aspirații, minciună în politică, poesie, gramatică, în toate manifestările publice spirituale« etc. etc.»

Articolul merită atențiunea celor competenți în materie, noi simplaminte le tragem luarea aminte și drept refren lăsăm să urmeze aci pentru savantul »Szászváros«-ului:

George Șincai de Șinca.

28/II 1903.

»La steaua care a răsărit
»E o cale atât de lungă,
»De mii de ani i-a trebuit
»Luminei, să ne-ajungă...

...Dar' nu s'a stins; ci lumină a aprins în gândurile urmașilor, simțirii chiag a întemeiat în toate inimile curate românești, opera acelu geniu al neamului românesc, — dela a cărui naștere împlinitu-s'a azi un veac și jumătate.

George Șincai de Șinca e lucea-fărul, e acel Apostol al neamului nostru, a cărui gândire, inimă, vieță și muncă, hărăzitu-ne-a conștiința: de unde venim...

Născut din neam oropsit și dintr'o familie fără ranguri, George Șincai e un cap luminat, care pentru calitățile sale, e trimis de episcopul Maior la Roma.

Și ce face acest tiner, unit, elev al propagandei fide, în înaltele școale ale eternei cetăți?

Neastâmpărat în dorul de lumină; neînfrânt în convingerile sale despre sublima origine a neamului său: neobosit pentru scrutarea trecutului apăsătorului său neam, — o devisă își formulează pentru vieța sa, o devisă, pe care o plătește cu martiriul său: de a arăta cine suntem, — ca să știm, cine trebuie să fim...

Nu este mai mare durere, decât să fii părăsit, uitat de ai tăi, de aceia pentru cari pusu-ți-ai întreagă vlagă vieții tale. Dar', sufețele uriașe, inimile alese de Cel de sus pentru a fi printre veacuri îndreptătoare și pilde mărețe, nici când nu vor scăpa de această jertfă, — pe care din plinul iubirei, iubirei de neam o aduc.

Așa a fost George Șincai, a cărui aniversare de un veac și jumătate s'rbându-o, cu pietate memoriei lui ne închinăm.

Născut dintr'o familie de mici-nobili din țeara Făgărașului (Șinca-veche) la anul 1753, Februarie 28 v. în Șamșud, G. Șincai, este fiul lui Ioan Șincai.

Tatăl său, om fără multă carte, 'și-a crescut bine fiii, pe George l-a trimis de mic în școala de Săbed, apoi la reformația din Oșorhei (Maros-Vásárhely), unde a început a învăța limba latinească și ungurească; de acolo a trecut la Cluj în gimnasiul Iezuiților, în sfârșit la Bistrița săsească la Piarști, ca să învețe și nemțește. În 1773, în vârstă de 20 de ani, a fost primit în mânăstirea dela Blaj, ca să propună retorica și poetica; eară în anul următor Metropolitul de atunci Grigorie Maior l'a trimis împreună cu Petru Maior, nepotul Metropolitului, la Roma, în colegiul de propaganda fide. Acolo a stat cinci ani, doi la filosofie și trei la teologie, luând titlul de doctor în aceste studii. În Roma puse fundamentul studiilor sale istorice. El ajunge a fi numit custode al bibliotecii colegiului de propagandă. Afară de biblioteca colegiului, al cărei custode era, el însuși culegea zi și noapte cu o ardoare fără exemplu din cărți și manuscrise. Cardinalul Borgia îi câștigase dela papa Piu VI. voie formală de a ceti toate cărțile și cele oprite și de a cerceta și consulta toate bibliotecile. De multe-ori cardinalul Borgia, protector al său îi căuta și arăta diferitele cărți pân' aici necunoscut, ce cuprindeau ceva despre Români. Adesea îl poftea la masa sa, încunjurată pururea de erudiți ai Romei și străini. După terminarea studiilor sale în Roma, Șincai întorcându-se la 1779 se opri din porunca împărătească Mariei Tereziei, în Viena Austriei pe un an, intrând în Seminarul Sta Barbara, unde se afla ca prefect al studiilor Samuil Clain, amicul și compatriotul său. În timpul acesta a publicat gramatica compusă împreună cu Clain. Si în Viena a cercetat bibliotecile și a făcut cunoștință cu istorici însemnați, cu Daniil Cornides, Benkó

și Sulzer. Pe la 1782, venind în Transilvania, a fost numit director al școalelor române de acolo, și a înființat peste 300 școli în timpul funcționării sale până la 1784. În acest an fiind acuzat, că are idei revoluționare și turbură ordinea publică, a fost scos din postul de director. Șincai împreună cu Clain și Maior, încă pe la 1792, se puseră rău cu Bob Episcopul unit: care voia să introducă inoiri catolicești în biserica română unită, în vreme ce ei apărau datinele vechi ale bisericii orientale. Șincai persecutat de soarte, se retrage la contele Daniil Vass (despre a cărui familie Șincai scrie, că a venit din Moldova în sec. X), și a petrecut acolo șase ani ca instructor al copiilor contelui maghiar. De acolo a călătorit în 1803 la Buda, și își completează neîncetat Cronică, tipărind o parte în călindarele de Buda din 1807, 1808 și 1809; dar din cauza cenzurii n'a putut să urmeze. În anul acest din urmă Șincai earăși era la elevii săi Vass, în Szinnye, comitatul Abaujvár. Peste doi ani merge la episcopul Samuil Vulcanu în Oradea, apoi la Blaj, la Alba-Iulia, cu scopul ca să-și publice Cronică, dar' censura nu i-a dat voie. A murit în 1816, tot la familia Vass în Szinnye, părăsit de ai săi, de bisericanii blăjeni mai ales... Pe timpul când a fost director a scris mai multe cărți de școală: Catechism 1783, Aritmetică 1785, Abecedar 1783. Lucrarea sa principală e Cronică Românilor, care cuprinde întâmplările an după an, dela 86—1741 după Christos.

Cronică Românilor este una din cele mai muncite, mai bogate și mai cinstite opere istorice ce există. E un admirabil repertoriu de isvoare, cu sirguință adunate și înlănțuite, redându-ne istoria neamului românesc.

Acest mare »Apostol« cu căldura inimei sale petrece cursul istoriei neamului său, și plânge pe ai săi: vecinic apăsați, vecinic înșelați și acoperiți de umilință din partea unor popoare, pe care se ferește de a le numi. Dar' luând prilej dela ridicarea Moldovenilor împotriva lui Despot, el face să se audă pentru întâia oară cuvântul de vrajă, care spus de buzele bardului dela 1848 ridică Ardealul în picioare:

»Deașteaptă-te drept aceea, o, iubit neamul meu, și ai minte!»

S.

Sinod protopresbiteral.

Tractul gr.-or. al Orăștiei a ținut sinodul seu ordinar în Orăștie la 24 Februarie v. a. c., sub presiunea d-lui protopresbiter Vasile Domșa în școala confesională și a decurs în modul următor.

Dl protopresbiter deschide ședința prin următoarele cuvinte:

On. sinod protopresbiteral!

Iubiți frați și stim. membrii!

În viața constituțională a bisericii noastre gr.-or., sinodul protopresbiteral e o reprezentanță a preoțimei și a comunelor parohiale, își are însemnătatea sa deosebită, și agendele lui sunt precisate în statutul organic.

Nu voiu stăruî ca să arăt în speșial însemnătatea aceasta ca să vă obosesc atențiunea, dar' atât pot constata, că activitatea sinodului protopresb. tinde la regularea vieții religioasă, morală și culturală a comunelor din care se com-

pune protopresbiteratul, și aceasta este ținta cea mai perfectă a omului.

Prin cercularul Ven. Consistor Nr. 11.512 Plen. dtdo 4 Nov. 1902 s'a dispus reconstituirea tuturor corporațiilor noastre bis. privitoare la parochii și protopresbiterat pe un nou period de 3 ani și asttel și sinodul acesta protopresb. este rezultatul faptic al reprezentanților aleși în persoanele Onor. D-v. stim. membrii, cu mandat pe periodul 1903—1905.

Obiectele ce se vor pertracta în acest sinod vi-s'au adus la cunoștință prin invitarea expedită fiecărui membru ales.

Nutresc nădejdea, că fiecare din Onor. D-v. îmi veți da tot ajutorul posibil, ca să lucrăm cu puteri unite întru ajungerea scopului măreț la care ținim.

Vă salut cu dragoste și vă zic bine ați venit, ședința convocată a sinodului nostru ordinar, o declar de deschisă.

După deschidere se constată, că sunt de față 25 membrii și sinodul se constituie, alegând notar pe părintele Ioan Popoviciu și bărbați de încredere pentru verificarea protocolului pe Dr. Aurel Vlad și Nicolae Andreiu.

Să verifice membrii aleși pe noul period. (Va urma.)

Sportul proceselor.

Cei grupați în jurul foaiei revolver din Arad, se știe, când li trag înaintea legii spre a-ți da satisfacție pentru onoarea-ți atacată în mod mișelesc, fug mâncând pământul punându-ți, înainte câte un strohmann.

Dl Lazar Triteanu, coreferent școlar în Sibiu, în procesul intentat »Trib. Pop.« pentru atacul banditesc, a trebuit să stea înaintea legii cu un culegător tipograf, cu Maximilian Dopp, din tiparița »Trib. Pop.« care, a și fost aspru pedepsit.

Dl Ioan Beleş, notar public în Arad, în procesul intentat contra »Trib. Pop.« se va întâlni cu — Sever Bocu, angajat la »Tr. Pop.« după apariția articolului calumniator.

În procesul intentat de dl Nic. Zigre, Mangra și-a pus strohmann pe frate-seu. Asta-i sistemul urmat de condeiele foaiei arădane.

Cum însă un om, ce se respectă nu luge dinaintea primirei responsabilității, dl Emanuil Măglașiu a și primit răspunderea pentru toate articolele împrocesuate de cătră clicășii arădani.

Până acum două din seria lungă de procese intentate de cătră cei-ce până bine de curând sbierau contra procurorilor, dl Măglașiu le-a și sfârșit de așa, că vlădiciei lui Mangra capăt i-s'a pus pentru totdeauna, dovedindu-se lui Mangra, că merită epitete de: »hoț ordinar«, »bețiv«, »timbrat«, »capabil de ori-ce blăstămăție«. etc.

Călugăru Ciorogariu de asemeni a pățit-o cu încredințarea unui articol

de ziar intitulat »Călugărul Ciuhă«. Tribunalul a absolvat de sub acuză pe dl Măglașiu fiind-că d-sa a dovedit adevărul celor susținute.

Autoritățile bisericești așadar au documente la mână și nu numai că pot, dar au și datorința, ca în timpul cel mai scurt să facă pașii de lipsă contra celor doi călugări: Mangra și Ciorogariu.

Cest din urmă, uitându-și de poruncile canoanelor, că mai întâi se-și caute dreptul la judecătorii bisericești și numai mai apoi la cele lumene, a mai intentat încă un proces pentru articolul »Tortura din seminarul arădan«, apărut în »Activitatea«. Tribunalul din Deva, prin decisul seu dela 13 Sept. 1902 l'a respins pe Ciorogariu cu acuză sa pe baza motivelor invocate de E. Măglașiu, autorul articolului.

Articolul reprodus și în »Controla« a fost încriminat și în Timișoara și din hârția de acuză a lui Ciorogariu vedem, că acesta cere pedeapsă, pentru-că i-s-a zis că e »răsbunător«, că »țese intrigi fără de nici o rușine«, că e »modelul imoralității«, că e »împins de bolduri animalice«, »calumniază și denunță până și elevii proprii«, că e »blehot« (bárgyu).

Di Măglașiu a insinuat martori pentru a dovedi cele susținute și a făcut excepții contra hârției de acuză a lui Ciorogariu.

Pertractarea excepțiilor s'a ținut Marți, în 17 Februarie la senatul de acuză de pe lângă tribunalul din Timișoara.

Decurgerea pertractării fiind secretă, ne restrângem la comunicarea rezultatului:

»Tribunalul admite cererea acuzatului Emanuel Măglașiu pentru, a se întregi dovedirea«.

După informațiile noastre Roman Ciorogariu și până acum s'a facut imposibil pentru a mai purta funcțiile de director și prof. seminarial, precum și cel de referent școlar. Dându-se acum larg teren dovedirii, Ciorogariu cu greu va mai putea scăpa teafăr, de cumva în corporațiunile noastre bisericești-școlare nu vor fi tot oameni cari închid ochii până și dinaintea celor-ce se pe-trec înaintea forurilor judecătorești.

Boala de gură și de picioare a vitelor.

Boala de gură și de picioare a vitelor, zisă încă febra afoasă, se găsește astăzi întinsă printr'o mulțime de sate ale țării. Proprietarii și sătenii cunosc pe dată aceasta boală, când ea se ivește printre vite. Ei știu de asemenea că boala, de care vorbim aci, atinge vitele mai în totdeauna fără a le omorî.

Dar' dacă boala de gură și de picioare a vitelor nu este mortală de cât în casuri rare de tot, ea aduce, în schimb, pagube foarte mari și sătenilor și proprietarilor și orășenilor și chiar întregii țări, prin aceea că:

1) Din cauza bolii, vitele slăbesc rău și nu mai pot munci sau muncesc după bolire ca vai de ele și de capul omului.

Vitele neputând munci, pământurile rămân nelucrate, cârăușia nu se poate face, se împedecă chiar negoțul și eată că vine sărăcia.

2) Când are Românul vite de vîndut, nu poate prinde mai nimic pe ele, că sunt slabe.

3) Vacile bolnave își împușinează laptele.

4) Vacile slăbite de boală pierd pofta de gonire în anul acela, așa că cele mai multe rămân sterpe pe un an.

Din aceasta cauză, casa omului pierde și vițelul, la care s'ar fi așteptat și laptele ce i-ar fi dat vaca, dacă ea făcea vițel.

În toamnă, din cauza acestei boale, au rămas nelucrate multe pământuri.

Statul, în înțelepciunea lui, a căutat zilele trecute să ia măsuri strașnice pentru a stârpi din țară molima aceasta a vitelor acum în eamnă, până ce nu începe munca câmpului. El dorește, cum dorește și muncitorul câmpului, ca, peste o lună ori două, să scăpăm de trudanie și să eșim în primă-vară cu vitele gata de lucru, și să nu mai avem teamă în sîn că »aoleo, de nu mi-s'ar bolnăvi boulenii tocmai când e toiuil trebilor de primă-vară«.

Așa s'a pus statul cu nădejde să slujească el pe copiii țării, cu mai mare stăruință de cât ori când și a strâns din toată România mulți veterinari și a luat din școala veterinară pe studenți dela învățătură și a luat din oștire pe toți soldații, căprării și sergenții cari au trecut prin școala veterinară și a chemat armată multă pentru ca să împedecă boala de a se întinde prin satele pe unde nu e încă și ca să o stingă locului prin satele pe unde ea umblă.

Iată planul cum acești învățați veterinari și aceasta oștire are să lucreze ca să stingă boala din țeară.

Mai întâi are să oprească să nu mai umble vita din satele molipsite în satele ne-

molipsite. Apoi are să oprească a eși din curți vitele unui locuitor sau proprietar atunci, când în sat s'a ivit boala numai în curtea unuia. Apoi, în satele unde sunt mai multe vite bolnave, are să inoculeze cu bale dela altă vită bolnavă pe toate vitele satului ori cătunului, ca să zacă toate la olaltă și în același timp, ear' nu se ție boala lanț în curtea omului ori în sat. Răbdă omul 10—15 zile, până le trece boala la toate vitele lui, și nu mai duce grije pe urmă.

Serviciul acesta de combaterea bolii are să desinfecteze grajduri, curți și pe unde va crede el nevoie, chiar lucruri și oameni, pentru ca să omoare molima din bubele picioarelor bolnave și din balele vitelor bolnave, căci prin bale și prin puroaiele dela picioare se întinde boala în sate.

O să mai ia și alte măsuri, pe care le-o crede nimerite, ca să nu dea prilej nici oamănlor de a intra în curți infectate de boală, ori de a eși din curți infectate până nu s'or desinfectă.

Acum rămâne ca locuitorii să ajute și ei stăpânirea, declarând boala pe dată ce vede omu la vre-o vită de a lui că are boala, păzind apoi să nu ducă el boala în carți sênatoase, că tot pe el și pe ai lui ajută dacă face așa, că nu trebuie să crează nimeni că Statul vrea răul poporului ori că nu știe ce face.

Spuserăm dela început că boala nu este omoritoare și că vitele bolnave se însănețoșesc mai toate după 8—15 zile, unele chiar mai repede.

Dar' dacă vreți să se vindece repede și să nu slăbească vitele mult de boală, trebuie să se îngrijească.

Îngrijirea e ușoară. Cât bolește vita, să i-se dea ceva huruia să mănânce ori nutreț mai moale, după cum poate omul, că nutrețul bășos le sgărie bubele din gură și le face rău.

Apoi să i-se spele gura de câteva ori pe zi cu fierțură rece de mușătel ori de coaje de salcie, ori de coaje de ștejar, ori de gorun, ori cu apă oșejită sau, dacă găsește omul, să spele gura vitei de 4—5 ori pe zi cu apă în care să fi topit peatră acră, preț d'o lingură la o oca de apă amestecată cu rachiu ori cu țuică.

Rânile unghiilor să se spele și ele tot așa și să se țină legate curat, că se vindecă iute dacă se țin curate.

În lege se preved pedepse aspre contra acelora care vor tăinu boala și nu s'ar supune măsurilor ce le-o lua stăpânirea. Dar' locuitorii nostri sunt oameni cu minte; știu ei că e mai bine și pentru ei să declare boala cum o simte și să se supue de voe bună măsurilor ce iau oamenii stăpânirei.

(România.)

P. Stavrescu

Din isprăvile părintelui Moța.

Prea On. Dle Redactor!

În chestia mea cu părinte Moța, Vă rog să binevoiți a mai da loc următoarelor:

Moța ici, Moța colea,
Moța pretutindenea.

Sus părinte, că se udă reverenda!

Fostul meu colaborator, popuța Moța, se încearcă în nrul ultim al foii sale »Liber-tatea« a se scusa de aserțiunile ce am adus la adresa sa în ultimii doi numeri ai acestei foi. Nu-i succede însă, căci acelea au fost atât de clare și de sincere, încât l'au scos din sărite și în loc de a se scusa, tot mai mult se acuză. Recunoaște, de altcum însuși, că așa au stat lucrurile cum le-am prezentat eu, dar... vezi Doamne, cine a mai stat a le descoperi, un biet și nefericit culegător-tipograf, acel om slab, care d-sale îi datorează încă de vre-o 4 ani de zile 16 coroane.

Un paradișu vechiu.

Acum 4—5 ani, popuța nostru de acum, care pe atunci a fost numai colaborator la fosta »Revista Orăștiei«, a ajuns, rogumi-te, în nu știu ce strîmtorare, din care cauză a început a îmbia pe unul și pe altul cu cumpărarea unui paradișu vechiu. Și mi-a umblat și atunci, ca și acum cu asigurările, că n'am mai putut scăpa de el, până-ce într'o zi nolens-volens m'am dus la locuința sa de mi-a da paradișul, pentru care a cerut 20 fl. Auzi tu vorbă, 20 fl. pentru un paradișu purtat! Dar' ce să-i fac dacă și atunci pe mine a căzut păcatul să-mi fac de lucru cu el. În două-trei rate i-am dat apoi 12 fl., zicându-i că cred a fi și destul, la ceea-ce n'a reflectat nimic și nici nu mi-a mai cerut ceva parale vre-odată de-atunci încoace. Am ținut astfel că e mulțumit cu cei 12 fl. și deci sunt achitat. Acum înse găsește egoistul popă nod în papură și haid' să mă presinte lumii ca pe un datorăș al seu. Dar să zicem că-i datorez. E lucru mare oare, că un muncitor are vre-o datorie? Oare datorie nu-i cu lumea?

Moța și quartirul.

Da cinstite dle părinte, cum stăm cu banii quartirului de pe câteva luni, pe când ședeai în casele cutărui domn? Cred că îți aduci bine aminte, care bani, dacă nu mă înșel, nici până azi nu i-ai plătit. Dacă i-ai plătit pardon de expresiune! Dovedește și mă voui închina naintea sfînției tale! Va să zică popuța nostru e cu musca pe căciulă, și tot el de cătră pădure! Zi-i mamă gusată să nu-ți zică ea.

Serviciu gratuit.

De altcum cred că nu-ți vei fi uitat nici aceea, că pe timpul când ai geșefărit cu paradișul, erai legat la mână dreaptă și

FOIȘOARA

Dor de primăvară.

De-aș trăi pân'oiu vedea
Inverzind costiș, vâlcea,
Rândunici sburând pe-atară,
Și 'nflorind cireșii iară!..

Unde, unde zăbovești?
Pentru ce nu mai sosești,
Primăvară 'ncântătoare,
Cu bujori la cingătoare?

De pe-aici când ai plecat,
Tu cu tine ai luat:
Flori și-a fluturilor gloată,
Veselia lumii toată!..

Ah! veniți, veniți, cocori!
Și voi fluturi sburători!..
Mult frumoasă primăvară,
Vino iar la noi în țară!

Pe la noi când vei veni,
Codrii doine țior doini;
Și 'n piept inima-mi, sglobie,
Va sălta de bucurie.

P. Dulfu.

Bucuria învățăcelilor la școală.

— A bătut 6 ore, să mergem la școală!
(Meseriașilor).

— Mă rog să ne sloboadă domnu să mergem la școală!

— Mergeți! mergeți! că știu, că abia apucați, mișei ce sunteți!

Răsună glasul bătrânului stăpân.

Abia ieș din curtea stăpânului și se întălnesc cu prietini (soți, ortaci) de-ai lui.

— Da ce-i mă, nu vii azi la școală!

— Ba viu, stăi numai să mi cumpăr o țigărușe, că de azi-dimineață n'am pipat și nu mai pot răbda.

Aci dacă sosesc se pun la povești, (minciuni) până în urmă se adună toți grămadă, apoi se începe un șgomot teribil.

— Iacă vine dascălul! (se aude strigând.)

Acum se produce o mișcare, dispărând toți, ca și când nu ar fi fost nimeni pe acel loc, fugând fiecare în clasa lui.

Ear' în școală, dacă intră, nu se se așeze, ca toți școlarii, ca toți oamenii, fiecare la locul lui, ci strigă, se bat, fac un alaiu de te-ai tot duce să nu-i mai auzi.

Când învățătorul intră în clasă, câte unul mai zice »Gutenabend«, ear' cei mai prostuți mai și tac, că nu prea înțeleg ei aceasta limbă frumoasă-încurcată și nici nu prea știu ei așa la »omenie«.

— Ședeți! le zice învățătorul.

Și în sîrșit se începe prelegerea.

— Oare despre ce am vorbit noi în ora trecută — măi băiete?

— Da ia! despre ce să fi vorbit. Nu știu ce ne-ai tot spus de adunare și »șustracție«.

— De cel cum ai zis, mai zi odată, că nu te-am înțeles?

— Da... șustracție!

— Ha, ha! poate substrageri!

Atunci toți încep să redă cu un hohot și cu o poftă de ție mai mare dragu să te uiți la ei.

Nu se începe bine prelegerea și-i auzi hîrăindu-se întocmai ca niște cățăluși.

— Mă, nu dormi!

— Taci măi! cine doarme, ori nu vezi bine?

— Da tu, io! ori nu dormi, mai vrei să și minți?

Așa se jidără ei cât se jidără.

Pe când învățătorul își scrie ce are de scris în catalogul clasei, se ciognesc, se pișcă, se împung cu bumbașca, în sîrșit fac câte toate nărozii, ear' învățătorul fiind om mai bătrân, mai în etate, nu-i prea dojenește, îi lasă în voia lor. Din când în când auzi strigând:

— Pst! pst!

Dar de geaba, larma devine tot mai mare. Vezînd că n'are încotro le zice:

— »Macht euch fertig!«

Deși nu prea cunosc ei această limbă, dar' aceste cuvinte tot le știu.

— Guten Abend!

— Lebt wohl!

Acum se încep strigătele, flueratele, chiuitele, lumea lor.

Afară este viscol, un ger teribil, de-ți tremură dinții în gură, în foc pognește lemnul, liniștea e adencă, ear' ei tot veseli și cu voie bună, nu le pasă fie ce-o fi.

Să stai ascuns într'un colț de stradă și să ascuți la ei, cu ce poftă și cu ce plăcere flueră și cântă.

Acum vin!

Dar nici unul nu pornește înainte, ci se așteaptă unul pe altul și formează câte un grup compus din 80—100 de inși, cari sunt: comercianți, lăcătuși, croitorii, măsari, fauri, cojocari, rotari, friseuri, pânzari, pantofari, cismari, etc., mai cu seamă când se întălnesc câte 2—3 clase laolaltă. Apoi încep a fluera de-ți ia auzul, a chiul și a cânta obicinuita lor cântare:

Zumai, zumai!

Laibër negru, laibër alb

Zumai, zumai! etc.

Încât toată strada este alarmată și pusă în mișcare de aceea larmă mare ce iese, ca din niște guri de șarpe, apoi țigara, nici din gura unuia nu lipsește, că sunt și cai mai mari, mai în etate, la care nu le-ai băga nici o vină, dar sunt unii »paipangei«, niște »iritici« și ei hai, să pipe.

nu puteai scrie, și astfel de mai multe ori m'ai chemat pe mine de ți-am scris, pentru un simplu „mulțumim”! Și-apoi îți vei aduce și aceea aminte, că multe prânzuri le-am luat eu în tipografie, sau absolut n'am luat, numai din cauza DTale, căci te trezeai totdeauna în ora a 12-a ca se mai dai ceva în foaie și așa ca să nu se întârzie expedarea ei, mă rugai se fac ce pot, și eu atunci pe când DTa îți umplea burdușu, te îndopai, munceam din greu, așa zicând flămând, numai să-ți împlinesc dorința. Așa-i că așa e, sfinția ta? O pot dovedi cu mărturia.

Multe ți-am făcut și atunci, și de aceea cred că n'ai mai avut nas să-mi ceri restul pentru pardisiu, până în ziua de azi, când te-ai acățat de chestia lui ca să te scoți din noroiul în care ai ajuns în urma multelor rîvne după tot felul de geșeft.

O întrebare.

Spune-mi adevărat, dle părinte, că DTa ai făcut răspunsul ce mi-l-ai dat în nrul ultim al foii matală, ori nu? Căci acela a fost așa de manc și de nesucces, încât eu mai curând sunt aplicat a crede că l'a făcut vre-un băiat din tipografia noastră, d. e. *Gavrila*, îndemnat de culegătorul Suciu, care te compătimentează văzând în ce stare incurcată ai ajuns, și DTa numai l'ai subscris. Deoarece dacă în adevăr acela e răspuns dat de DTa, care te țini a fi unul dintre cei mai buni manuatori de peană, apoi zeu că trebuie să recunoască fiecare, că e mai slabă *otava* ce o ai DTa în glăvă, decât pleava ce ai zis că o am eu. Și-apoi dacă ai stat a răspunde, de ce nu ai amintit toate lucrurile despre care am scris eu, d. e. chestia cu angajarea mea la tipografia matală, chestia cu d-na Adamovici etc. De ce? Ori doar ți-a fost rușine de cetitorii foii matală ca să le descoperi faptele negre ce le săvârșești?

Școală celebră.

Popuța nostru își sfârșește răspunsul cu unele aiurări, că anume eu tot ce fac nu fac cu dela mine pornire, ci la îndemnul altora, și că aici în Orăștie este o școală celebră în privința asta.

Fie însă liniștit și sigur dl Moța, că eu în chestii private de-ale mele nu am cerut încă sfatul nimănui, ci am făcut după a mea bună chibzueală. Și-apoi doar atâta ceti și scrie cât trebuie la un răspuns-apărare unui biet popă ca d-sa, am învățat și eu, har Domnului. Dar fiindcă a amintit de școala celebră la alții, la care nu există, să fac eu cunoscută pe cea care există la d-sa. Eată anume ce știe popuța noastră: „A doua zi după ce-i dasem de știre că am spus că el e autorul articolului închinat, venind la tipografie și chemându-mă afară, mă întreabă că am dat și manuscrisul? I-am spus că da. Vezi asta e rău, zice popuța noastră. Dar dacă vrei DTa, mă mai poți scăpa încă chiar și acuma. Cum? I-am întrebat eu curios? Bine! Eată cum: DTa nu ai decât

Mai merg ei ce merg, apoi încep din nou cântecul:

Zumai, zumai!
Laibăr negru, laibăr alb
Zumai, zumai. etc.

— Se vede ceva!

— Cine vine?

— Este gardistul (polițaiul.)

Tăcerea e adîncă.

Eară faceți larmă, mișei ce sunteți, care-i acela, să-i dau eu lui.

Nimic nu se aude.

Mai tac ei ce tac, apoi încep toți se strige, ca dintr'o gură hu! hu! ear' bietul gardist trebuie să tacă, că-i e cam frică de cojoc, că ce-i drept, sunt mulți, ce vrei, și unde s' mulți puterea crește.

— S'a dus! strigă unul.

Ear' ceialalți își continuă fluieratul, cântatul și chiuitul.

Acum sunt aproape de piață, halaiul se cam domolește, lumea circulă, în dreapta și în stînga, carlele zurăe, ear' ei să despart unul de altul și merg care încotro.

Aceasta este bucuria lor care o simte în cei 3—4 ani care li are de a-i împlini la stăpînul lor.

Gogu.

când se va pertracta procesul se văzî se spui judecătorului că drept că manuscrisul e al meu, dar nu l-am conceput [stilisat] eu, ci numai l-am copiat de pe al altuia, ca să nu se cunoască scrisoarea în tipografie și astfel eu voiu căuta pe o a treia persoană care să se deede de autor și căreia dându-i ceva parrale pentru aceasta, haid cu el la — pușcărie și eu rămân liber! Dar' văzînd că eu nu sunt de părerea d-sale, și-a luat coada între picioare și pe ci ți drumul, băete!

Nu e așa, on. cetitori, că e tare invențios popuța nostru? Asta vezi li școală [celebră] nu glumă! Săracă lume! la ce te îndeamnă acest părinte sufletesc!

Macaveiu cel norocos.

În adevăr, când arunci o reprivire asupra tuturor ocupațiilor cu care acest popuța s'a îndeletnicit până astăzi, apoi vrînd nevrînd îți vine în minte istoria lui Macaveiu cel norocos, care servise odată șapte ani la un stăpîn și căruia acesta când l-a ajuns dorul de casă i-a dat un bulbuc de aur scump, dar' el acela l'a schimbat pentru un cal, calul cu un vițel, vițelul cu o gâscă, gâsca cu o tociță, căci își gândea: „Roata umblă, banii pică, eu nu știu ce-i voia rea”, până-ce în cele din urmă a aruncat și pe aceasta într'o fântână, și astfel a ajuns acasă cu traista goală. Așa și popuța noastră, din toate câte le-a avut, a ajuns acum la tipografie, la roată așa zicînd, căci își gîndește, bageama, și mnealui cum a gîndit Macaveiu, până-ce într'un târziu se va sătura și de ea. Deosebirea numai între Macaveiu și el este, că nu va rămânea ca acela cu nimica, căci e invențios și știe D-zeu drăguțul cu ce ne va mai surprinde azi ori mâine.

Tatăl nostru.

Ca de încheiere, fiindcă și d-sa a repetat de nou în răspunsul d-sale că nu e supărat pe mine, declar și eu că nu sunt nici eu supărat pe d-sa, ci din contră li simpatizez, și chiar din aceasta cauză li atrag atenția, ca la serviciul D-zeesc, mai ales că e și sfântul post, în urma multelor gînduri ce are din privilegiul aranjării tipografiei, să nu mai lase vre-odată pe »Tatăl nostru« afară, cum a făcut-o aceasta mai an, când li sta gîndul la asigurări.

O rugare.

Și-apoi mai am și o rugare, și anume: Știu, cinstite părinte, că ești cam certat și cu Dămătu dela »Ardeleana«, îngrijitorul Casinei, de vre-o 4 ani, DTa vei ști de ce, te rog drept aceea, ca să nu fii supărat nici pe el, ci să vă împăcați și-apoi toți trei, fiindcă ne-am împăcat, vom numi o zi, în care să aranjăm la »Central« un banchet comun, unul în onoarea celuilalt, îmbrățișîndu-ne frățeste, căci doar — toți suntem muritori.

Să auzim de bine, stimate părintele!
Orăștie, 14 Martie n. 1903.

Ioachim Munteanu.

NOUȚĂȚI

Nou institut de bani. Inteligența română din Petroșeni și jur a ținut la 12 l. c. o conferință sub presiunea dlui protopop Ștefan Radic, cu care ocaziune s'a decis înființarea unui institut de credit și economii pentru Petroșeni și jur. Au luat parte: Avram Stanca, Izidor Saturn, Petru Preda, Vasilie Socol, Toma Enciu și alții. Pentru preparativele de lipsă s'a emis o comisie de trei bărbați. Era și timpul suprem, ca acel ținut espus din toate punctele de vedere să se emancipeze, cel puțin pe terecul economic, de sub influința străinilor. Felicitările noastre!

Înălțarea ministr. Sturdza. Dl Dimitrie Sturdza, ministru president al României și secretar general al Academiei române, și-a serbat Marți a 70 aniversare a nașterii. Din acest prilej i-s'a făcut foarte frumoase ovațiuni. Regele i-a adresat o scrisoare autografă foarte afectuoasă, adaugînd la ea și portretul său în miniatură, împodobit cu petri prețioase, de asemenea l'au felicitat prin scrisoare principeasa Maria și micii principii. Prințul Ferdinand s'a prezentat în persoană spre a-i aduce felicitări. Telegrafice i-a urat îndelungă viață Monarhul nostru, apoi Goluchowski și Bülow. Academia ro-

mână i-a trimis o adresă semnată de toți membrii care i-s'au prezentat de o delegațiune. Istoriograful i-au predat un album, în semn de distincțiune pentru meritele literare. La teatru național s'a dat un mare banchet de peste 500 tacâmuri în onoarea lui, oferindu-i-se din partea partidei liberale statua Vigilanței, operă premiată la expoziția din Paris. Dorim și noi ilustrului bărbat viață îndelungată pentru binele și fericirea țării sale!

Necrolog. Sămbătă în 14 l. c. st. n. a repausat *Nicolau Radu*, forestier dominiial în Beiuș, lăsînd în urma sa pe soția Jenni Lieweh și pruncii: Elza, Valer și Cornel în doliu adînc, precum și multe alte rudonii.

Ca unuia, care a sprijinit foaia noastră dela început, li zicem »D-zeu să-l ierte«, ear' stimata familie primească sincerile noastre condolențe!

»Tribuna« la Orăștie. După cum se svonește, pleiada bătrînilor politicieni români, adecă restul comitetului național, ar fi capitulat și ar fi dat cărna politică celor grupați în jurul »Libertății« din Orăștie. Aceasta s'a întemplat în Cluj, când cu prilejul petrecerii dela 1 Mărțișor. Am înțeles și mai mult. Să zice, și unii să laudă pe aici prin Orăștie, că însași »Tribuna« din Sibiu va fi dată cu inventar în seamă activiștilor mai proaspeți din Orăștie, ear' »Libertatea« se va preface în »Răvașul« și se va muta la Cluj (cu popuța Moța cu tot?) — Așa va deveni Orăștia »Buricul« Românilor Ungureni, cu care »Calicul« și »Vulturul« va avea să steie de vorbă și să nu-i privească pe Orăștieni peste umăr.

Suntem curioși cum se vor aranja redactorii și redactoarele, apoi administratorii foii cotidiene, pentru că abonamentele nu mai pot fi manipulați ca odinioară cele ale »Revistei Orăștietei« prin părintele Moța.

Nu-i vorbă, politicianii, cari nu vor încapa în Orăștie, să mai pot logia și prin Pricaz și Căstău.

Bancnotele vechi de 10 floreni. Am amintit deja, că bancnotele de 10 florini au pierdut valoarea lor cu data de 28 Februarie a. c. După aceasta dată nu se mai pot face plăți cu aceste bancnote nici chiar la cassierele statului, numai Banca austro-ungară (și sucursalele ei) le mai primește pe lângă petiție, până la 31 Martie. Dela 31 Martie încolo apoi nu mai au valoare.

Nouă ani nevinovat în temniță. Economul Petru Halycz din Stanislau (Galiția) fusese pedepsit la 20 ani temniță pentru omor. Nouă ani a stat nefericitul în temniță, deși era nevinovat. De curînd s'au aflat adecă adevărații vinovați în persoana alor 3 țărani. Tribunalul în ședință secretă a pertractat din nou procesul lui Halycz, pe cei 3 vinovați i-a condamnat, ear pe Halycz l-a scos din temniță.

Pășiți-vă de femei frumoase. Un funcționar dela banca austro-ungară, călătoreala dela Belgrad spre Viena cu trenul expres-oriental. Pe tren a făcut cunoștință cu o femeie frumoasă, cu care s'a și împrentit îndată. Când a ajuns la Bruck, oficianțul a simțit mari dureri în cap. Atunci femeia — drace mi-te — să-l vindece, i-a ținut la nas o batistă mirositoare. Oficianțul de loc a căzut în un somn greu. Când s'a deșteptat aproape de Viena, văzu că-i lipsesc 30.000 franci și 2 hărtii de valoare. Frumoasa ortacă, îl adormisă, îi fură banii și se scoborî la vre-o stațiune din cale. Poliția o caută pretutindenea.

Earăși condamnare la moarte. Tribunalul din Zala-Egerszeg, după o pertractare de 3 zile înaintea curții cu jurați, a condamnat la moarte prin ștreang pe vîduva lui Francisc Soós, ear pe amantul ei Ioan Bali la temniță pe viață. Femeia lui Soós a stat în relațiuni de amor cu Bali și ca să nu mai fie conturbați în dragoste, a îndemnat pe Bali să omoare pe bărbatul ei. Bali a și comis crima, dar a fost prins, ear acum amîndoi au să-și espieze amar păcatul.

Imprudență fatală. Din București să scrie: Locotentul Popescu din școala de artilerie și geniu s'a sinucis în împrejurări cu totul tragice. Dumineca trecută, pe când era la școală, simțindu-se rău, s'a dus în infirmerie ca să ia un purgativ. Ne găsînd pe nimeni, deschise dulapul singur și luă 3 pilule, pe care le crezu că conțîn doctoria de care avea nevoie. Aceasta imprudență l'a costat viața. Au fost pilule, cari conțineau clorat de potasiu. A fost chinuit toată noaptea, ear' altă zi a murit o moarte grozavă.

Băieți sfășiați de porci. În comuna ungurească Szamos-Ujlak înainte cu vr'o două săptămîni un căne ce vagabunda pe hotar a mușcat câțiva porci din turmă. Porcarii au alungat cănele, fără să dea atențiune deosebită întemplării. Vinerea trecută apoi câțiva porci din turmă erau foarte neliniștiți și mereu se năpustiau asupra celorlalți. Porcarii crezînd că neliniștea provine din presimțirea vr'unui vifor, au mînat în sat turma cu mult înainte de vreme. În sat porcii s'au năpustit asupra câtorva copilași cari se jucau în stradă și pe trei dintre ei i-au sfășiat oribil. La țipele copilașilor au alergat oameni și împreună cu porcarii au isbutit să scape copilașii din gura porcilor. Fiînd de tot suspectă sălbătăcirea subită a porcilor, stăpînii lor au chîamat pe veterinarul, care a constatat că porcii sunt turbați. Turbaseră în urma mușcăturii primite dela cănele vagabund înainte cu două săptămîni. S'au luat îndată toate măsurile pentru împedecarea lășirii turbului; cei trei copilași însă sunt perduți: sunt răniți așa de oribil, că nici nu mai pot fi duși la Budapesta în institutul anti-rabic.

Cîtă vreme se uită mulțimea în oglindă? Un învățat care zice că cunoaște bine femeile — măcar că noi zicem că pe femeie nu le poți nici când cunoaște bine — a satorit următoarele:

Fata între 6—10 ani stă la oglindă cam 7 minute pe zi; între 10—15 ani stă cam un pătrar de oră; între 15—20 ani stă 22 minute; între 20—25 ani stă 25 minute; între 25 până 30 ani chiar jumătate de oră; între 30—35, 24 minute; între 36—40 ani stă la oglindă 18 minute; între 40—50 ani stă 12 minute; dela 50 până 60 ani 6 minute, ear' de aci încolo tot cam 6 minute stă pe zi la oglindă.

Act de recunoștință.

În nemărginita durere cauzată nouă prin trecerea la cele vecinice a bunului și în veci neuitatului nostru tată, respective frate Dr. *Daniil P. Barciannu*, nenumăratele acte de condolență și pietate, adresate de numeroși prieteni și stimatori ai decedatului balsam vindecător au fost pentru inimile noastre sdröbite. În neputință de a ne împlini recunoștința și mulțumita cătră fie-care în particular, le adresăm tuturor pe această cale sincerile noastre mulțumite. Dumnezeu, mîngăietorul tuturor, răsplătească actele creștinești cu înaltă îndurarea sa.

Sibiu, 9 Martie 1903.

Jalmica familie.

Sz. 739—1903 tlkvi.

Árverési hirdmény kivonata.

A szászvárosi kir. járásbíró mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Cirlea luon lui Ruszálin végrehajthatónak özv. Karaska Lázárné és tsa végrehajtást szenvedő elleni 54 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtók ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. járásbíró) területén lévő a Kis-Denken fekvő a kis-denki 89 szám tjkönyvben a † 5 rd. 240^at. hrszra 43 korona, a † 6 rd 240^b. hrszra 16 kor., a † 7 rd 667. hrszra 23 kor., a † 9 rd 876. hrszra 42 kor., a † 10 rd 987. hrszra 44 kor., a † 11 rd 1003. hrszra 69 kor., a † 13 rd 1079. hrszra 67 kor., a † 14 rd 1117/2 hrszra 34 kor., a † 15 rd 1143. hrszra 73 kor., a † 16 rd 1249. hrszra 14 kor., a † 18 rd 1475. hrszra 7 kor., a † 21 rd 2114/1 hrszra 45 kor., továbbá az u. o. 631. szám tjkönyvben a † 1 rd 115—117 hrszra ingatlanra 443 kor., továbbá az u. o. 636. szám tjkönyvben a † 1 rd 2839. hrszra ingatlanra 27 kor., továbbá az u. o. 637. szám tjkönyvben a † 1 rd 2599. hrszra ingatlanra 32 koronában az árverést ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi május hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor Kis-Denk község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint tlkvi hatóság.

Szászváros 1903. évi február hó 9. Sóhalmy János kir. albiró helyett.

Dr. Biró,
kir. albiró.

Sz. 8496—1903 thv.

Árverési hirdmény kivonata.

A szászvárosi kir. járásbíró mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Koszteszk Maxim Tamáspataki lakos végrehajthatónak Telman Saueu hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 400 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvénynék (a szászvárosi kir. jbiróság) területén levő a Tamáspatakon és Alsóvárosvizen fekvő az alsóvárosvizi 196 szám tjkvben a † 2 rd, 823 hr. számra 62 korona, a † 3 rd 826. hrszra 30 kor., a † 4 rd 845. 846. hrszra 153 kor., a † 5 rd 866. hrszra 204 kor., továbbá a tamáspataki 42. számú tjkvben a † 2 rd 166. hrszra 27 kor., a † 3 rd 278. hrszra 73 kor., a † 5 rd 551. hrszra 19 kor., a † 7 rd 672. hrszra 78 kor., a † 9 rd 795. hrszra 16 kor., a † 11 rd 1062/12. hrszra 19 kor., a † 12 rd 1333. 1334. hrszra 13 kor., a † 15 rd 1430/32. hrszra 22 kor., a † 18 rd 1723. hrszra 18 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra az 1903. évi márczius hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor Tamáspatak és 1903. évi márczius hó 28. d. e. 9 órakor Alsóvárosviz községek házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladadni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint tlkvi hatóság.

Szászvároson 1902. évi november hó 29-én.

(P. H.) Sóhalmy s. k.,
kir. albiró.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12 lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 $\frac{1}{2}$ %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvază fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu cavenți.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Aréndează și exaréndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprinte —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 14 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de prezent se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.

Avis!

Vasile N. Bidu,

comerciant de Pescărie în Orăștie (Szászváros) și Brașov (Brassó).

Adresa telegr.: **Bidu, Szászváros.**

Cel mai mare deposit de Pescărie în Ardeal, care există dela anul 1869. Asortat pentru toate sezonele cu tot soiul de Pescărie sêrată, precum: Crap (Șeran) dela $\frac{1}{2}$ chilo în sus până la 4 chilo bucata. Somn mare fără cap; somn mai mic, dela $\frac{1}{2}$ chilo în sus până la 4 chilo bucata. Știucă, Plătică mare și mică; Terașcă (Veverigă) și Spițer; Morun; precum și Icre negre și roșii moi și tescuite; Masline mari de Volla și mici Trile. Roș- (Johannisbrot) sê vind în mare, dela 5 Chilo în sus, cu prețuri foarte moderate. La cerere sê trimit și pachete poștale.

Informațiunile și comandele sê fac la Orăștie, după adresa de sus și sê efectueșc grabnic și prompt.

Făcăm tuturora și mai cu seamă vinzătorilor de Pescărie doresc a avea marfă bună și cu prețuri moderate, această cinstită, veche și românească.

Ige